

Sygn. akt VIII Gz 118/17

Sygn. akt VIII Gz 119/17

POSTANOWIENIE

Dnia 03 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj

Sędziowie: SO Patrycja Baranowska

SR del. Rafał Lila (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 03 lipca 2017 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko Przedsiębiorstwu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na punkty 2. i 3. oraz pozwanej na punkt 3. postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 30 stycznia 2017 r., sygn. akt XI GC 1470/15

postanawia:

I. oddała zażalenie na punkt 2. postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 30 stycznia 2017 r.;

II. zmienia zaskarżone postanowienie w punkcie 3. ten sposób, że przyznaje biegłemu sądowemu T. P. wynagrodzenie oraz zwrot wydatków w łącznej kwocie 7.856,99 zł (siedem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) za sporządzenie pisemnej opinii w sprawie i oddała wniosek biegłego sądowego w pozostałej części;

III. oddała zażalenie powódki oraz zażalenie pozwanej na punkt 3. postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 30 stycznia 2017 roku w pozostałym zakresie.

SSO Patrycja Baranowska SSO Piotr Sałamaj SSR del. Rafał Lila

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie dopuścił dowód z łącznej pisemnej opinii biegłych sądowych: z zakresu instalacji elektrycznych w osobie W. K. oraz z zakresu budownictwa w osobie L. P. na okoliczność ustalenia zakresu szkód powstałych w związku z uszkodzeniem przez pozwanego infrastruktury sieci powoda w mieście S. przy ul. (...) w dniu 4 października 2013 r., kosztów naprawy uszkodzonego fragmentu sieci/infrastruktury powoda, ustalenia przyczyn przerwania kabla podczas prowadzenia prac budowlanych przez pozwanego w m. S. przy ul. (...) w dniu 4 października 2013 r., oraz wymagań techniczno-budowlanych dotyczących prowadzenia takich prac, a także oznaczenia przebiegu infrastruktury powoda, niezachowania (naruszenia) przez pozwanego należytej ostrożności podczas wykonywania prac ziemnych, wysokości

szkody poniesionej przez powoda w związku z uszkodzeniem i usunięciem (naprawą) awarii spowodowanej przez pozwanego na sieci powódki w m. S. ul. (...) w dniu 4 października 2013 r.

Oboje biegli sporządzili opinie. W. K. złożył wniosek o przyznanie mu wynagrodzenia w kwocie 2.733,15 zł, za godzinę pracy przyjmując stawkę 31,97 zł wskazał że stawka powinna być podwyższona o 50 %, albowiem ma tytuł inżyniera z uprawnieniami budowlanymi, a w charakterze biegłego pracuje od 35 lat. Sporządzenie opinii trwało 57 godzin. T. P. złożyła wniosek o przyznanie wynagrodzenia w kwocie 11.180,21 zł. Biegły za godzinę pracy przyjął stawkę w kwocie 45,03 zł. Wskazał, że stawka powinna mieć przelicznik 2,55 %, albowiem biegły jest adiunktem oraz nauczycielem akademickim, ma tytuł doktora. Biegły wskazał, że na podaną kwotę składa się wynagrodzenie w kwocie 8.915,94 zł powiększone o podatek VAT oraz koszty dodatkowe w kwocie 213,60 zł. Sporządzenie opinii trwało 198 godzin.

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie w pkt. 2. przyznał biegłemu sądowemu W. K. wynagrodzenie w kwocie 2.733,15 zł za sporządzenie pisemnej opinii w sprawie, a w pkt. 3. przyznał wynagrodzenie oraz zwrot wydatków biegłemu sądowemu T. P. w łącznej kwocie 11.180,21 zł.

Sąd Rejonowy ocenił sprawę jako skomplikowaną. Dokonując wykładni art. 288 k.p.c. w zw. z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym, a następnie uznał, że nie ma podstaw do kwestionowania poświęconego przez biegłego W. K. czasu na wydanie opinii obejmującego 57 godzin. W związku z tym zasadnym było przyznanie mu wynagrodzenia za wykonaną pracę w kwocie nie wyższej niż iloczyn ilości przepracowanych godzin i kwoty przysługującej biegłemu za godzinę pracy (47,95 zł), który stanowi 2.733,15 zł. Zdaniem Sądu Rejonowego biegły był uprawniony do podwyższenia stawki o 50%, gdyż zostały spełnione przesłanki przewidziane w § 4 rozporządzenia z dnia 24 kwietnia 2013 r.

W odniesieniu do biegłej T. P. Sąd Rejonowy przyjął, że nie ma podstaw do kwestionowania liczby 198 godzin poświęconych na sporządzenie opinii. W związku z tym za uzasadnione Sąd Rejonowy uznał przyznanie biegłej wynagrodzenia za wykonaną pracę w kwocie nie wyższej niż stanowiąca iloczyn ilości przepracowanych godzin i kwoty przysługującej biegłemu za godzinę pracy (45,03 zł), który stanowi równowartość 8.915,94 zł. Biegła była uprawniona do zastosowania stawki w wysokości 2,55%, albowiem posiada tytuł doktora. Na podstawie art. 89 ust. 4 u.k.s.c. Sąd podwyższył tą kwotę o podatek VAT. Zdaniem Sądu Rejonowego biegła złożyła stosowne oświadczenia, wykazując tym samym poniesione koszty sporządzenia opinii w łącznej wysokości 213,60 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego koszt opracowania opinii wskazany przez biegłych nie przekracza stawek przyjętych przez ustawodawcę. Jednocześnie uznano, że wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy uzasadniają przyznanie biegłym wynagrodzenia, zgodnie ze złożonymi przez nich rachunkami.

Zażalenie na pkt 3 powyższego postanowienia złożyła pozwana, zarzucając rozstrzygnięciu błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść zaskarżonego postanowienia przez niezasadne przyznanie biegłemu wynagrodzenia według maksymalnej stawki za roboczogodzinę i niezasadne przyjęcie, że wskazana przez biegłego ilość czasu potrzebna na sporządzenie opinii - 198 godzin nie budzi wątpliwości, podczas gdy opinia zawiera w zdecydowanej części opracowanie teoretyczne (akademickie), niezwiązane z istotą sprawy, a także całkowicie zbędne dla rozstrzygnięcia przedstawionego do zaopiniowania problemu i dodatkowo wykraczające poza zakres zleconej opinii. W oparciu o powyższe pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez przyznanie biegłemu sądowemu wynagrodzenia na poziomie 1.924,76 zł, adekwatnego do nakładu pracy przy sporządzaniu opinii.

Powódka zaskarżyła postanowienie w zakresie pkt 2. i 3. domagając się jego zmiany przez przyznanie biegłym sądowym W. K. i T. P. znacznie niższego wynagrodzenia, adekwatnego do nakładu pracy przy sporządzaniu opinii, ewentualnie żądała ich uchylenia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów dotychczasowego postępowania.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie art. 89 ust. 1 - 3 u.k.s.c. poprzez ustalenie zarówno zawyżonego czasu, jak i nakładu pracy potrzebnych do wydania opinii oraz błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść zaskarżonego postanowienia poprzez niezasadne przyznanie biegłym wynagrodzenia według podwyższonych stawek za roboczogodzinę i niezasadne przyjęcie, że wskazana przez nich ilość czasu potrzebna na sporządzenie opinii (57 godzin W. K. i 198 godzin T. P.) nie budzą wątpliwości.

W uzasadnieniu, odnosząc się do opinii W. K., podniosła, że nie ma ona związku z niniejszą sprawą dotyczy bowiem kabla (...),5 o oznaczeniu (...), tymczasem uszkodzony został zupełnie inny kabel (...),5 o oznaczeniu (...) Zdaniem powódki opinia została wydana w pośpiechu bez dołożenia należytej staranności, zawiera też szereg błędów merytorycznych nie pozwalających na jej uwzględnienie w dalszym etapie postępowania.

W odniesieniu do opinii T. P. powódka nie kwestionowała jej pod względem merytorycznym, zarzuciła jednak, że koszt jej wydania znacząco odbiega od innych opinii biegłych wydanych w sprawach z udziałem powódki.

Wskazała ponadto, że biegli T. P. i W. K., sporządzali także opinię sprawie zawisłej w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie pod sygn. XI GC 1539/15 i nakłady czasowe na sporządzenie tych opinii zostały wykazane na podobnym poziomie. W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy przyznał biegłej wynagrodzenie za 198 godzin, tj. za około miesiąc kalendarzowy poświęcony wyłącznie na wydanie opinii w tej sprawie. Mając to na uwadze oraz aktywność zawodową biegłej i wskazaną ilość godzin wykonywanej zasadniczo w zbieżnym czasowo przedziale czasu opinii w sprawie XI GC 1539/15 i okres świąteczny w świetle zasad doświadczenia życiowego powódka wskazała na potrzebę korekty przedstawionej przez biegłego kalkulacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Bezzasadne okazało się zażalenie na postanowienie w przedmiocie wynagrodzenia biegłego W. K..

Natomiast za uzasadnione w części uznać należało zażalenia wniesione przez każdą ze stron na postanowienie w przedmiocie przyznania wynagrodzenia biegłemu sądowemu T. P., które doprowadziły do zweryfikowania wysokości przyznanego jej wynagrodzenia, choć nie w żądanej przez pozwaną wysokości.

Z uwagi na zakres zaskarżenia postanowienia w przedmiocie wynagrodzenia biegłych sądowych rozważania należy rozpocząć od części wspólnych, dla każdego z biegłych.

Zgodnie z art. 288 k.p.c. biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i za wykonaną pracę. W myśl art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych biegłemu powołanemu przez sąd przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez niego wydatków niezbędnych dla wydania opinii (ust. 1). Wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1 - na podstawie złożonego rachunku (ust. 2). Wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa (ust. 3). Wynagrodzenie biegłego będącego podatnikiem obowiązany do rozliczenia podatku od towarów i usług podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług, określoną zgodnie ze stawką tego podatku obowiązującą w dniu orzekania o tym wynagrodzeniu (ust. 4).

Szczegółowy sposób określania wysokości wynagrodzenia biegłego reguluje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U.2013.518) wskazując, że podstawą ustalania wynagrodzenia, a taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie, jest stawka za godzinę pracy. Do obliczenia stawki przyjmuje się zasadniczo odpowiedni wskaźnik procentowy odniesiony do kwoty bazowej określonej w § 2 rozporządzenia. W świetle przytoczonych przepisów nie ulega wątpliwości, że biegłemu powołanemu przez sąd

przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę. Wysokość tego wynagrodzenia określa Sąd, uwzględniając wymagane od biegłych kwalifikacje oraz potrzebny do wydania opinii nakład pracy i poświęcony czas. Wynagrodzenie biegłych obejmuje zaś należność za czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz za opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem. Powyższe wytyczne dotyczą zarówno pierwszych opinii wydanych w sprawie, jak i opinii uzupełniających.

W tym miejscu zaznaczenia wymaga, że dowód z opinii biegłego przeprowadzany jest w celu zasięgnięcia opinii w przypadkach, w których dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych sprawy potrzebne są wiadomości specjalne. Zadaniem biegłego przy sporządzaniu opinii jest więc co do zasady naświetlenie i wyjaśnienie sądowi okoliczności z punktu widzenia posiadanych przez niego wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego biegłemu materiału sprawy.

Przechodząc do rozważań dotyczących opinii sporządzonej przez biegłego W. K. dodatkowo należy wyjaśnić, że specyfika dowodu z opinii biegłego leży w tym, że dowód ten zasadniczo nie ma na celu poszukiwania lub gromadzenia materiału procesowego, lecz służy pozyskaniu wiedzy z dziedzin specjalistycznych (nauki, techniki itp.) wychodzącej poza obręb wiedzy powszechnej, lecz niezbędnej dla prawidłowej oceny przez Sąd innych dowodów i twierdzeń przedstawionych pod osąd przez strony. Zatem dowód ten winien w swoim wyniku odnosić się w sposób precyzyjny do kwestii wskazanych w postanowieniu dowodowym z perspektywy posiadanej przez biegłego specjalizacji (a więc dostarczać wiadomości specjalnych w rozumieniu normy art. 278 k.p.c.). W orzecznictwie wielokrotnie już zwracano uwagę na ten aspekt dowodu z opinii i jego znaczenie procesowe przyjmując, że opinia biegłego ma na celu naświetlenie i umożliwienie wyjaśnienia przez sąd okoliczności sprawy z punktu widzenia posiadanych przez biegłego wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego mu materiału sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 1969 r., I CR 140/69; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2006 r., V CSK 360/06).

Opinia wydana przez specjalistę winna odpowiadać tezie dowodowej określonej przez Sąd. Biegły w ramach i granicach postanowienia dowodowego ma oczywiście obowiązek przedstawienia rzetelnej i zgodnej z jego wiedzą ewaluacji materiału procesowego. Jednak nie może bezpodstawnie uchylać się od wydania opinii lub też ferować swoich sądów w całkowitym oderwaniu od zagadnień zawartych w tezie dowodowej. Zakres przedstawienia opinii uzależniony jest bowiem właśnie od woli Sądu.

Powódka w zażaleniu podważając trafność orzeczenia w przedmiocie wynagrodzenia przegnanego biegłemu sądowemu W. K. zarzuciła przede wszystkim, że opinia zawiera merytoryczne błędy i nie odnosi się do niniejszej sprawy, a tym samym jest nieprzydatna. Pozwana z kolei nie zakwestionowała ani merytorycznej wartości tej opinii, ani czasu poświęconego przez biegłego na jej przygotowanie.

Wskazać należy, że celem sporządzenia opinii było m. in. ustalenie zakresu szkód powstałych w związku z uszkodzeniem przez pozwanego infrastruktury sieci powoda w mieście S. przy ul. (...) w dniu 4 października 2013 r., ustalenia przyczyn przerwania kabla oraz wysokości szkody. Z akt sprawy, z którymi biegły zapoznawał się przez 17 roboczogodzin (wskazanie z karty pracy biegłego) wynika (notatka z wizji lokalnej na karcie 21 akt), że przerwany został kabel teletechniczny (...) 500x4x0,5 (...). Natomiast w opinii biegły odpowiadając na pytania Sądu Rejonowego zawarł stwierdzenia dotyczące kabla teletechnicznego (...),5 mm o oznaczeniu (...). Powstaje wątpliwość, czy sporządzono opinię dotyczącą okoliczności faktycznych niniejszej sprawy. Na rozprawie w dniu 22 marca 2017 r. w trakcie przeprowadzania dowodu z ustnej opinii wyjaśniającej biegły W. K. wskazał: „akta nie zawierają rodzajów kabli w wiązce teletechnicznej, w której jeden z tych kabli został uszkodzony. Numer (...) 500x4x0,5 NM 24-33 to jest oznaczenie kabla, ale on nic mi nie mówi.”. Ustalenie, czy wskazanie w opinii kabla (...),5 zamiast (...) 500x4x0,5 miało wpływ na jej treść, a więc wnioski wynikające z opinii wymaga wiadomości specjalnych. Skoro biegłemu oznaczenie kabla wskazane przez stronę powodową nic nie mówi, to nie przesądza to o wadliwości samej opinii. Może świadczyć co najwyżej o braku znajomości biegłego, tego typu kabla. Z powyższego wynika, że na obecnym etapie postępowania nie sposób uznać, że opinia biegłego nie jest przydatna do udzielenia odpowiedzi na postawione pytania, czy pozostaje bez związku z przedmiotem sporu. Na marginesie należy wskazać, że Sąd Rejonowy winien wziąć po uwagę wskazany

fragment ustnej opinii uzupełniającej, przy ocenie zasadności wynagrodzenia biegłego sądowego za jej sporządzenie. Należy jednak jeszcze raz wskazać, że nie ma to znaczenia, dla opinii pisemnej w obecnym stanie sprawy.

Oceniając nakład pracy biegłego wskazać należy, że w uzasadnieniu zażalenia powódka nie wyjaśniła dlaczego w jej ocenie wskazane w karcie pracy ilości czasu poświęconego na sporządzenie opinii są tak rażąco wygórowane, że można od razu stwierdzić, że niewątpliwie w rzeczywistości biegły wykorzystał znacznie mniej czasu niż to zostało ujawnione. Powódka nie sprecyzowała, jakie czynności wykonane przez biegłego jej zdaniem wymagały mniej czasu niż to wykazano w karcie pracy i jaki ewentualnie czas dla poszczególnych czynności jej zdaniem byłby właściwy.

Dokonując analizy ilości roboczogodzin poświęconych na poszczególne czynności i porównując je z zakresem sporządzonej opinii wskazać należy, że 17 godzin poświęconych na przestudiowanie trzutomowych akt sprawy jest czasem obiektywnie adekwatnym do tej czynności, albowiem obejmuje on także notatki, które powinien sporządzić biegły (czas ten należy nawet uznać za relatywnie krótki). Za prawidłowy uznać należy również czas poświęcony na opracowanie koncepcji opinii, a więc zastanowienie się nad zagadnieniem podanym przez Sąd Rejonowy. Podobnie ocenić należy czas pracy poświęcony na tzw. czynności techniczne jak sporządzenie dokumentacji, odbiór i przekazanie akt, wydruki, analizę akt sprawy i otrzymanych dokumentów oraz opracowanie opinii. Na marginesie jedynie należy wskazać, że zwłaszcza te ostatnie elementy pracy biegłego nad opinią są trudne do oceny zależą bowiem od indywidualnych cech osoby sporządzającej opinię, od szybkości obsługi sprzętu (komputera), przebiegu procesów myślowych osoby sporządzającej opinię. Biorąc jednak pod uwagę, że niniejszą sprawę ocenić należy jako złożoną, a zadane biegłemu pytania jako obszerne czasu pracy wskazanego przez biegłego sądowego nie sposób uznać za wygórowany.

Mając na uwadze powyższe zażalenie powódki na punkt 2. zaskarżonego postanowienia należało oddalić na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

Odmienne należy ocenić zażalenia na wynagrodzenie biegłej sądowej T. P..

Zadaniem biegłego przy sporządzaniu opinii jest co do zasady naświetlenie i wyjaśnienie sądowi okoliczności z punktu widzenia posiadanych przez niego wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego biegłemu materiałowi sprawy. Powyższe czynności zostały przez biegłego wykonane w niniejszej sprawie należycie, co wziął pod uwagę Sąd Rejonowy przyznając biegłemu wynagrodzenie w granicach podstawowych stawek. Zdaniem Sądu Okręgowego sporządzona przez biegłego opinia odpowiada na zadane pytania, mieści się również w zakresie zakreślonym przez Sąd w postanowieniu z dnia 29 sierpnia 2016 r.

Odnosząc się do zarzutu braku weryfikacji czasu pracy poświęconego przez biegłego na sporządzenie opinii pisemnej należy mieć na względzie, że w orzecznictwie podkreśla się, iż tak sformułowane zarzuty są zazwyczaj dla Sądu niemożliwe do sprawdzenia. Ilość czasu, którą trzeba zużyć na określoną czynność, jest zależna od tylu czynników (wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności), że podany w rachunku czas zużyty na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu, niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak jaskrawo wygórowane, iż opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu, niż podaje w rachunku (por. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 18 sierpnia 1959 r., I CZ 82/59, OSN 2/1961 poz. 41).

Sąd odwoławczy dokonując oceny karty pracy biegłego T. P. w powołanym wyżej aspekcie doszedł do przekonania, że podane w karcie pracy ilości czasu pracy są tak rażąco wygórowane, iż można stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu. Biegły wskazał, że poświęcił 30 godzin pracy na rozpoznanie przekazanych przez Sąd Rejonowy 3 tomów akt sprawy. Zdaniem Sądu odwoławczego wskazany przez biegłego nakład pracy na zapoznanie się z trzutomowymi aktami sprawy został przez biegłego prawidłowo określony, gdyż obejmuje on również sporządzanie notatek na podstawie akt sprawy, ich analizę pod kątem przydatności do sporządzenia opinii, opracowanie koncepcji jej sporządzenia etc. Nie budzi również wątpliwości czas poświęcony na analizę dokumentów geodezyjnych, które

ocenić należy jako obszerne i skomplikowane. Przydatne i zasadne było również sporządzenie tablicy obejmującej chronologię zdarzeń związanych z awarią przy ul. (...) w S.. Wprawdzie nie stanowią one odpowiedzi na pytanie postawione przez Sąd przy pomocy wiadomości specjalisty, niemniej jednak nie sposób nie docenić ich znaczenia przy procesie odpowiedzi na postawione pytania. Jako adekwatny do nakładu pracy należy również uznać czas poświęcony na wizję lokalną w miejscu awarii. Wskazać bowiem należy, że czynności te obejmowały również proces intelektualny polegający na analizie zgromadzonego materiału dowodowego przez pryzmat posiadanych przez biegłego wiadomości specjalnych i wyciągnięcie wniosków, które prowadzą do udzielenia odpowiedzi na zadane pytania, zgromadzenie niezbędnego materiału do sporządzenia opinii, zasięgnięcie potrzebnych informacji. Pracy tej nie można sprowadzić jedynie do zapoznawania się ze zgromadzonym materiałem (np. czytaniem dokumentów, oglądaniem miejsc czy rzeczy), dużą część czynności składających się na sporządzenie opinii zajmuje analiza materiału zaoferowanego biegłemu przez zlecającego sporządzenie opinii (sąd). Nie sposób zgodzić się z argumentacją, że jeżeli dany dokument (dokumenty) ma niewielką objętość, to czas jego analizy jest krótki, a analiza dłuższego dokumentu zajmuje więcej czasu.

Odmienne należy ocenić natomiast wskazany przez biegłego czas na przygotowanie, opracowanie i sformatowanie treści opinii z czterema załącznikami. Biegły sporządził opinię na 41 stronach. Niektóre z fragmentów opinii jak ten poświęcony uczestnikom procesu budowlanego według przepisów prawa stanowią element stały, który biegły wykorzystuje w innych sporządzonych przez siebie opiniach (fragment ten ma w znacznym zakresie tożsamą treść z opinią sporządzoną w sprawie, która prowadzona jest przed Sądem Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie pod sygn. akt XI GC 1539/15 – np. k. 24-26). Biegła nie musiała więc opracowywać od podstaw tego fragmentu, a jedynie „przenieść go” do treści opinii, co niewątpliwie wymaga mniej czasu niż sporządzenie tekstu pierwotnego. Fragment ten jest przydatny z punktu widzenia zapoznawania się z treścią opinii, gdyż pozwala zrozumieć osobie nieposiadającej specjalistycznej wiedzy z zakresu prawa budowlanego role uczestników tego procesu, jednak nie stanowi on pracy intelektualnej polegającej na analizie zgromadzonego materiału procesowego przez pryzmat posiadanych wiadomości specjalnych. Podobnie ocenić należy czas pracy poświęcony na opracowanie teoretyczne ujęte w punkcie 2 opinii „Rozbudowa teletechnicznej kanalizacji magistralnej w ul. (...), a zwłaszcza części poświęcone uzasadnieniu społecznemu dla zamierzenia inwestycyjnego (pkt 2.1), podjętym działaniom formalnym (pkt 2.2), czy w części (strona 13 opinii) poświęconej wskazaniu istotnych przepisów obowiązujących przy modernizacji kanalizacji teletechnicznej. Irrelevantne dla odpowiedzi na pytania Sądu były również rozważania zamieszczone we wstępie punktu 3 oraz w punkcie 3.1 opinii. Stanowią one opracowanie, które świadczy o wiedzy i kunszcie biegłego, jednak pozostają bez znaczenia dla odpowiedzi na pytania postawione przez Sąd I instancji. Skoro przed przystąpieniem do sporządzenia opinii biegła zapoznawała się i analizowała akta sprawy, to wątpliwości Sądu odwoławczego nie budzi, że czynności tych nie musiała wykonywać ponownie w pełnym zakresie na etapie redagowania opinii. Jednym z załączników do opinii jest tablica obejmująca chronologię zdarzeń związanych z infrastrukturą telekomunikacyjną w S. przy ul. (...)(...) Czas na jego opracowanie i sformatowanie został wskazany w pozycji „Opracowanie i sformatowanie Tablicy 1 na podstawie akt sprawy”, czynności biegłej mogły co najwyżej ograniczyć się do zbindowania tego załącznika z resztą opinii. Czas pracy biegłej ograniczył się do opatrzenia zdjęć i map komentarzem oraz uczynienia ich graficznymi elementami opinii. Zdaniem Sądu odwoławczego sporządzenie załącznikami nr 3 ograniczyło się do wykonania kserokopii 22 stron tekstu (powielonego w celu sporządzenia odpisów opinii).

Mając na uwadze powyższe uwagi, Sąd odwoławczy stanął na stanowisku, że czas przeznaczony na przygotowanie, opracowanie i sformatowanie treści opinii z czterema załącznikami nie powinien zająć biegłej więcej niż 60 godzin pracy. Reasumując czas, który biegła przeznaczyła na sporządzenie opinii nie powinien obejmować więcej niż 138 godzin.

W rozpoznawanej sprawie biegły do rozliczenia zastosował prawidłową stawkę wynagrodzenia za godzinę pracy, nie przekraczającą maksymalnej kwoty ustalonej według zasad przyjętych w przywołanym przez Sąd Rejonowy rozporządzeniu.

Szczegółowe zasady obliczania wynagrodzeń biegłych są natomiast regulowane w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf

zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U.z 2013 r. poz. 518). Stosownie do § 3 ust. 3 w zw. z § 2 powyższego rozporządzenia stawka wynagrodzenia biegłych posiadających stopień naukowy doktora powołanych przez sąd za każdą rozpoczętą godzinę pracy wynosi 2,55% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa.

W świetle powyższych regulacji prawnych Sąd Rejonowy ustalając wysokość stawki wynagrodzenia biegłego T. P. obowiązany był wziąć pod uwagę stopień naukowy biegłego. Nie ulega przy tym wątpliwości - pozwana faktę tego nie kwestionowała - że biegły T. P. legitymuje się stopniem naukowym doktora, a zatem stosownie do § 3 cytowanego rozporządzenia Sąd Rejonowy uprawniony był do zastosowania stawki na poziomie 2,55%. Ostatecznie trafnie też Sąd Rejonowy przyjął, że stawka wynagrodzenia za godzinę pracy biegłego T. P. wynosiła 45,03 zł. Ustalenie prawidłowej stawki dla biegłego nie było uzależnione od stopnia skomplikowania sprawy.

Biorąc pod uwagę czas pracy, który biegły winien poświęcić na wykonanie opinii (138 godzin) oraz stawkę za godzinę pracy (45,03 zł), przyjąć należało, że wynagrodzenie biegłej za sporządzoną opinię nie powinno przekroczyć 6.214,14 zł netto (7.643,39 zł brutto).

W niniejszej sprawie za niezbędne należy uznać poniesione przez biegłego koszty wydania opinii (art. 89 ust. 1 u.k.s.c.), tj. 213,60 zł tytułem wydatków na opracowanie opinii w postaci kosztów wydruku (maszynopisu), odbitek kserograficznych oraz czterech egzemplarzy opinii. Bez poniesienia tych kosztów sporządzenie opinii, i jej odpisów dla stron nie byłoby możliwe. W ocenie Sądu wysokość tych wydatków nie jest w żaden sposób wygórowana. Wydatków tych nie kwestionowali również skarżący.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone orzeczenie i przyznał biegłemu wynagrodzenie w wysokości 7.856,99 zł. W pozostałej części zażalenie jako bezzasadne oddalił na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Patrycja Baranowska SSO Piotr Salamaj SSR del. Rafał Lila

(...)S., (...)

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)